

Valikkursuse "Eesti kultuuri ajalugu" ainekava

gümnaasiumi 12.klassile

1. Õpieesmärgid

- 1) tutvustada ja väärtustada Eesti kultuuripärandit;
- 2) arendada õpilase tunde- ja kogemusmaailma, kujutlus- ja mõtlemisvõimet, loovust ja eneseväljendusoskust;
- 3) väärtustada loometegevust ühiskonna ja inimese elu rikastajana.

1.1. Õppetegevus

Kultuurilooõpetus aitab õpilasel omandada kultuuriruumis ja ajaloolises keskkonnas orienteerumiseks vajalikke teadmisi ja oskusi ning teadvustada ja analüüsida minevikunähtuste muutlikkust, tõlgendatavust, omavahelisi seoseid ning seoseid tänapäevaga. Käsitletakse inimeste igapäevaelu ja maailmapilti, ühiskonna, kultuuri ja mõtteviisi, sh väärtushinnangute muutumist ning ajaloolisi isikuid ja sündmusi nii enda kui ka teiste vaatenurgast lähtuvalt.

Õpitakse kirjeldama inimese elu ja tegevust muinas- ja vanaajal, selgitama muutusi, mis leidsid ühiskonnas aset seoses tehnoloogiliste, kultuuriliste ja poliitiliste muutustega. Õpitakse tundma olusid, milles kujunesid kõige vanemad kõrgkultuurid Egiptuses ja Mesopotaamias.

Õpitakse kirjeldama vanaaja, keskaja ja uusaja riiklikku korraldust ning elulaadi, kultuuri- ja teadusesaavutusi muinasajast tänapäevani, tähtsamate valitsejate tegevust ning võrdlema nendega seonduvaid aspekte Egiptuse, Mesopotaamia, Kreeka linnriikide ja Rooma riigi jne. näitel. Kasutatakse IKT vahendeid õppe tõhustamiseks ning õpilaste vastavate oskuste kujundamiseks nii õppides kui ka töötulemusi esitledes.

2. Õppesisu - 35 tundi

2.1. Elan maal, mille nimi on Eesti.

Tutvumine ja tutvustamine. Eesti nime päritolust. Ma tulen maalt, mille nimi on Eesti

2.2. Muinasaeg ja Eesti.

Eesti ajaloo perioodid. Kiviaeg ja rauaaeg Eestis. Muinasaeg Eestis.

2.3. Sakslased tulevad. Keskaeg Eestis.

Eestlaste muistne vabadusvõitlus. Sakslaste vallutused Eestis. „Mõisad põlevad ...”. Sepa ametist. Sepatüdruku lugu.

2.4. Vana hea Rootsi aeg?

Eesti Rootsi kuningriigi osana. Vana Tooma legend. Tartu ülikooli ajaloost.

2.5. Tsaar on kaugel ja jumal kõrgel. Venestusaeg Eestis.

Eesti kui Venemaa provints. Film „Kevade”.

2.6. Eesti hümn. Ärkamisaeg Eestis.

Laulupeotraditsioon. Eesti hümn ja tema lugu. Ärkamisaeg Eestis ja ärkamisaja kultuuritegelased.

2.7. Esimene iseseisev Eesti Vabariik.

Eesti iseseisvuse eel. Vabadussõda, Eesti Vabariigi sünn. Film „Nimed marmortahvilil”.

2.8. Eesti lipp ja vapp.

Eesti lipu lugu. Eesti lipu värvid. „Eesti lipp”.

2.9. Keel on see, mis üht rahvast rahvaks teeb.

Eesti keel ja keelepüü. Keeleseadusest.

3. Õpitulemused

Kursuse lõpetamisel õpilane:

- 1) teab eesti kultuuriloos olulisi teoseid ja oskab nimetada kultuurilooliselt tuntud isikuid;
- 2) tunneb huvi eesti piirkonna kultuuriliste ja keeleliste erinevuste vastu;
- 3) tunneb ja väärtustab eesti kultuuriloolisi, keelelisi ja usulisi erinevusi;
- 4) mõistab eesti kultuuriloo osatähtsust Eesti ja Euroopa kultuuriloos;
- 5) väärtustab esivanemate elulaadi ja väärtushinnanguid;
- 6) oskab tänapäeva minevikusündmustega seostada ja näha tänapäeva võimalusi kultuuriloo arengus;
- 7) tunnetab oma oskusi, võimalusi ja vastutust eesti keele ja kultuuri säilitamisel ja arendamisel;
- 8) oskab piirkondlikus keeles rahuldavalt väljenduda nii kõnes kui ka kirjas;
- 9) omandab harjumuse lugeda eestikeelseid ilukirjanduslikke, populaarteaduslikke jms tekste.

4. Hindamine

Jooksev

Jooksva hindamisel gümnasisti kursuse kestel peab olema mitte vähem kui 3-4 jooksvat hinnet, mille alusel saadakse kursusehinne.

Jooksev hindamine sisaldab:

- suuliste vastuste hinded;
- kirjalike küsitluste hinded;
- referaatide ja slaidprogrammide hinded

- esseede ja kirjandite hinded

Kursuse jooksul korraldatakse 3 kirjalikku kontrolltööd.

Kokkuvõttev (kursusehinne)

Õppeaasta jooksul saab õpilane tagasisidet kas suulise või kirjaliku sõnalise hinnangu või hinde vormis kõigi osaoskuste kohta. Kursusehinne tuleneb jooksvate hinnete koondhindest.

Hindamisel lähtutakse vastavatest gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse nii teadmisi ja nende rakendamise oskust kui ka üldpädevuste saavutatust, sh õpioskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekava taotletavatele õpitulemustele. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata. Õpitulemusi kontrollides tuleb jälgida teadmiste (asjakohase sõnavara) ja oskuste tasakaalu. Hindamismeetodite valikul arvestatakse õpilaste vanuselisi iseärasusi, individuaalseid võimeid ning valmisolekut ühe või teise tegevusega toime tulla.

5. Õppekirjandus

- Eesti kultuuri ajalugu. Lühiülevaade. Tallinn, 1993. L. Vahtre
- Pilguheit Eesti kultuurilukku. Programm. Tallinn, 1989 .R. Ruutsoo
- Käsikäes. Tööraamat eesti keele õppijale ja Eesti kodakondsuse taotlejale. Multilingua Keelekeskus OÜ, 2011. K. Saarso
- Õppefilmid
- ETV saadete arhiiv

6. Õppevahendid

- Loengud.
- Konspektid.
- Õpetaja loodud presentatsioonid.
- Ajalehed ja ajakirjad, perioodika väljaanded, audio- ja videovahendid, töölehed jm õpetaja poolt vajalikuks peetav materjal.